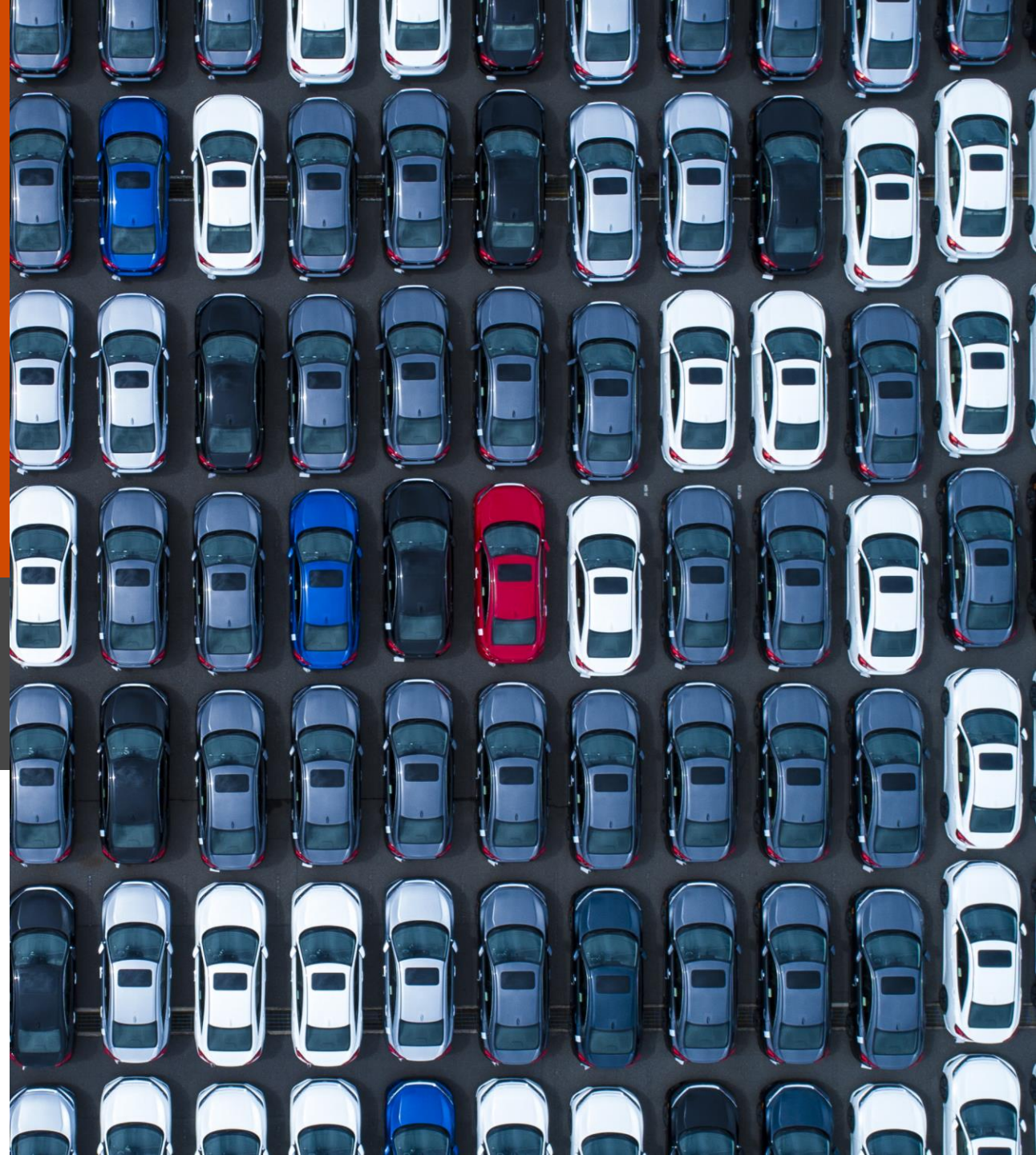

Komentář k makroekonomickému vývoji ovlivňujícímu registraci nových a ojetých vozidel v ČR

Expertní pohled PricewaterhouseCoopers Česká republika

5.1.2023

Český automobilový trh je aktuálně ovlivňován několika negativními faktory, zejména ekonomickým zpomalením, vysokou inflací a pokračujícími problémy se získáváním některých komponentů.

Klíčová sdělení

- Automobilový průmysl je stále ovlivňován kombinací několika nepříznivých faktorů – nejistota přetrvává na straně nabídky i poptávky, i přes zlepšení jsou stále narušené dodavatelské řetězce, konflikt na Ukrajině a s ním související energetická krize a v posledních měsících stále se zhoršující výhled ekonomiky.
- Automobilovému průmyslu se postupně daří nahrazovat dodávky a obnovovat výpadky dodavatelských řetězců. Na druhou stranu se potýkají s prudkým nárůstem cen vstupů a energií, který se promítá do cen automobilů.
- Na straně zákazníků se současná nepříznivá situace odráží ve snížené důvěře spotřebitelů i firem v ekonomiku, v jejich koupěschopnosti a chuti nakupovat. Negativně působí zejména rekordně vysoká inflace a strmý růst cen energií. Tyto negativní poptávkové tlaky tak budou přetrvávat minimálně v prvním pololetí 2023. Na druhou stranu v roce 2023 budou dobíhat prodeje z roku 2022 kvůli dlouhým dodacím lhůtám. Zejména firmy se pak také mohou rozhodnout realizovat nákup vozu dříve než dojde k jeho dalšímu zdražení.

- Pro výši registrací v prvním čtvrtletí roku 2023 budou klíčové následující faktory:

Vývoj ekonomiky

- Domácnosti i firmy pocítují značnou nejistotu ohledně budoucího vývoje ekonomiky, očekává se zpomalení hospodářského růstu, jen pomalý pokles inflace, může dojít k nárůstu nezaměstnanosti. Předpokládáme, že toto se negativně promítne do investic firem i spotřeby domácností a tak i do poptávky po automobilech.

Konflikt na Ukrajině

- Konflikt bude nadále ovlivňovat ekonomickou situaci a dodavatelské řetězce, a to nejen v ČR ale i globálně. Konflikt se promítá zejména do omezení dodávek energií a následně růstu jejich cen.

Komponentová krize

- Současná geopolitická situace se nadále promítá do dostupnosti klíčových komponentů a materiálů pro výrobu, zejména ve formě zvýšené náročnosti a nákladů na získávání vstupů. Přesto vidíme, že automobilkám se postupně daří se přizpůsobit a význam problému se postupně zmenšuje.

Ekologizace

- Ekologizace automobilismu bude pokračovat. Proti silnějšímu nástupu elektrifikovaných aut v nejbližších měsících ale bude působit vnímání nedostatečnosti infrastruktury v ČR, vyšší pořizovací náklady a pravděpodobně také do jisté míry vysoká cena elektřiny.

Očekáváme, že registrace OA v roce 2023 dosáhnou přibližně úrovně roku 2022, tj. ca

180 až 200 tisíc.
Předpokládáme, že možný je i mírný pokles registrací oproti 2022.

Zdroj: SDA, analýza PwC

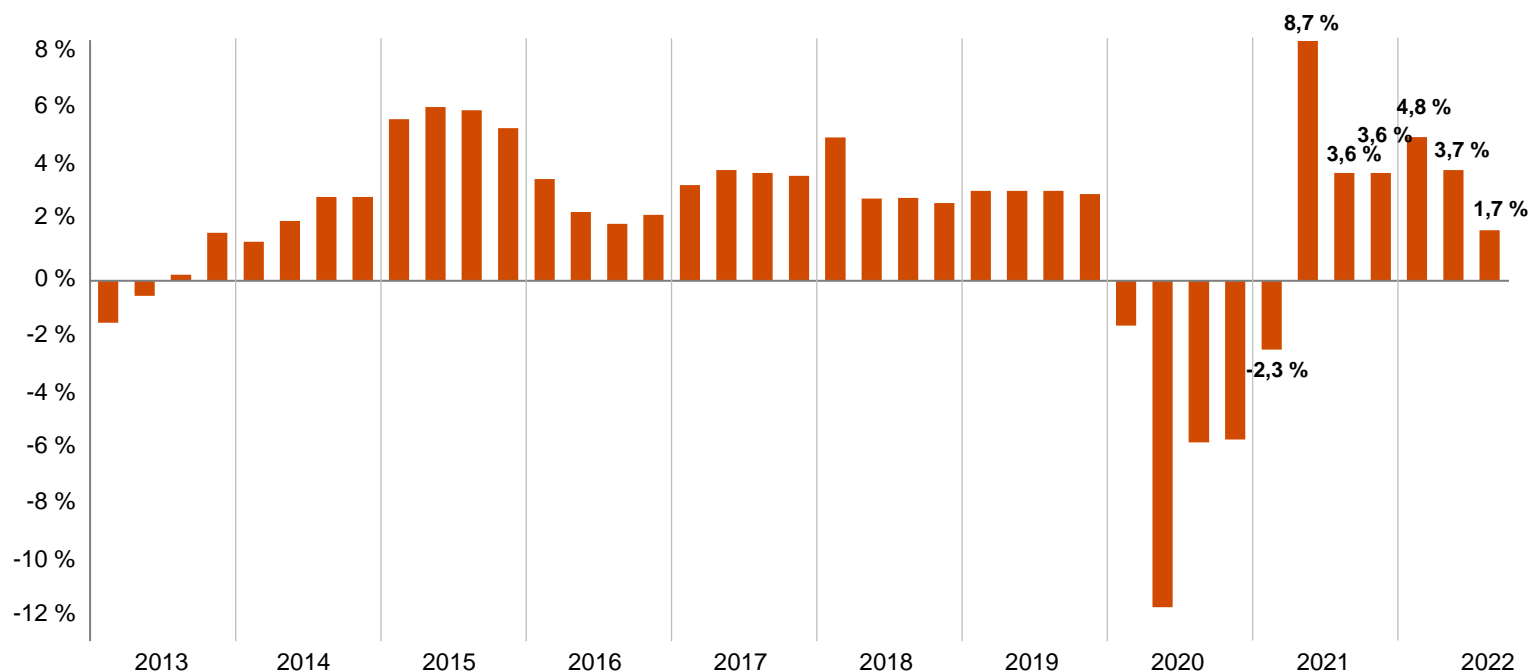

Makroekonomický vývoj

1

Růst české ekonomiky se ve třetím čtvrtletí snížil na 1,7 % v meziročním srovnání. Dle nejnovějších predikcí bude vývoj HDP v roce 2023 stagnovat či mírně poklesne.

Vývoj HDP [meziroční změna]

Stejný kvartál předchozího roku = 100, sezónně očištěno

Zdroj: ČSÚ, ČNB, EK, analýza PwC

PwC Komentář k makroekonomickému vývoji ovlivňujícímu registraci nových a ojetých vozidel v ČR

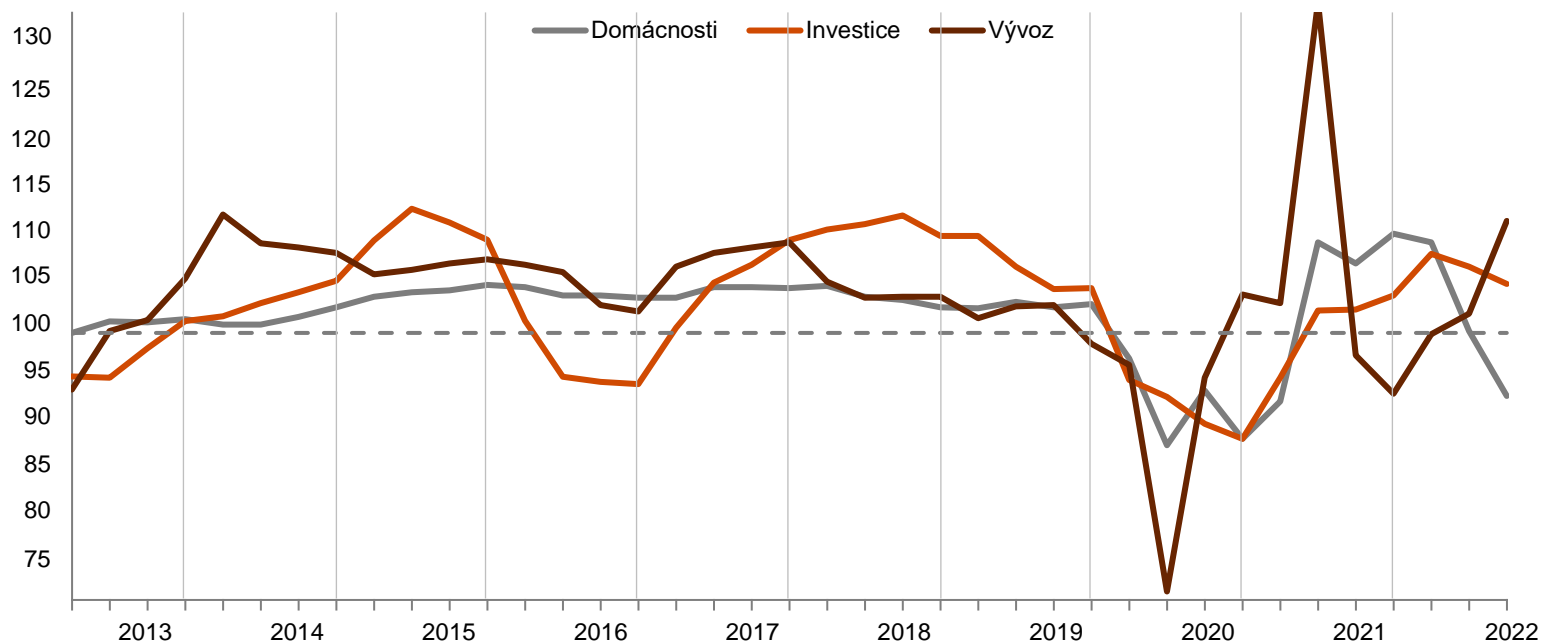
- Ve třetím čtvrtletí 2022 růst HDP ještě více zpomalil a v meziročním srovnání dosáhl 1,7 %.
- Výkon ekonomiky byl negativně ovlivněn zejména růstem cen, invazí na Ukrajinu, energetickou krizí a ochabováním celosvětové ekonomiky.
- Aktuální predikce počítají s velmi mírným růstem HDP ve zbytku roku 2022. Za celý rok 2022 se tak očekává míra růstu HDP těsně nad 2 %.
- Pro rok 2023 předpokládají české i evropské instituce, že českou ekonomiku může postihnout mírná recese. Nízký růst či dokonce pokles se dá čekat i v ostatních evropských zemích, zpomalení čeká celou globální ekonomiku.
- Nižší výkon ekonomiky se negativně odrazí na reálné spotřebě domácností i na investicích firem, a tedy i na prodejích nových aut.

Predikce HDP	Dřívější výhled*		Aktualizované**	
	2022	2023	2022	2023
Česká národní banka	2,3 %	1,1 %	2,2 %	-0,7 %
Ministerstvo financí	2,2 %	1,1 %	2,4 %	-0,2 %
Evropská komise	2,3 %	2,0 %	2,5 %	0,1 %

Poznámka: *z Q2 2022, **z Q3 2022

Spotřeba domácností se propadla o 5,9 %, pokračuje tak klesající trend ze začátku roku. Investice firem meziročně mírně vzrostly o 4,6%. Export vzrostl o 10,5 %.

Vývoj vybraných složek HDP [meziroční index]

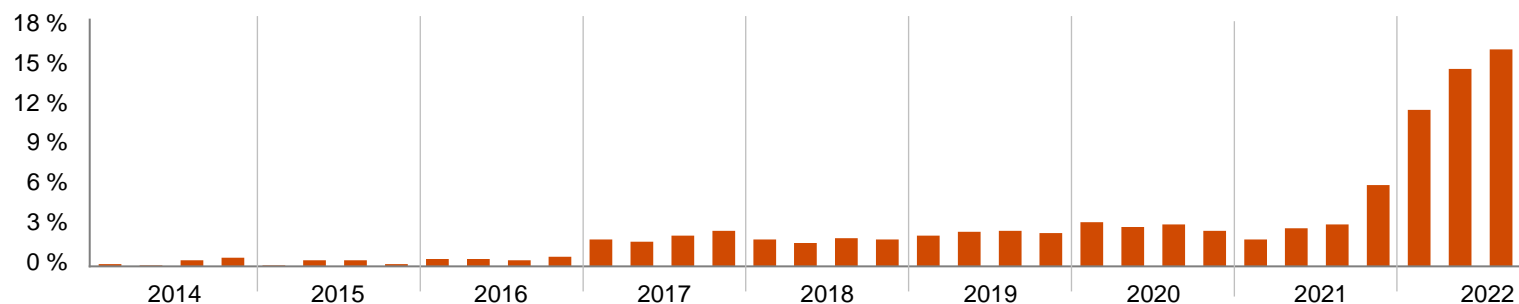
Stejný kvartál předchozího roku = 100, sezónně očištěno

Zdroj: ČSÚ, analýza PwC

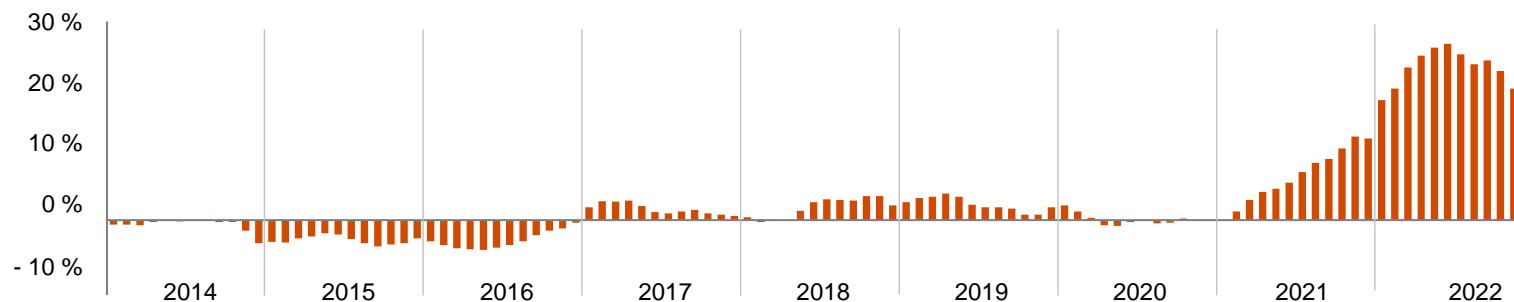
- Ve třetím čtvrtletí roku 2022 zaznamenaly výdaje domácností propad o 5,9 % oproti předchozímu roku potvrzující klesající vývoj ze začátku roku. Tento vývoj je způsoben stále vysokou inflací, úrokovými sazbami a všeobecnou ekonomickou nejistotou.
- Investice firem vzrostly o 4,6 % v meziročním srovnání, nicméně jejich růst od poloviny roku 2022 zpomaluje.
- Export jako jediná složka HDP pokračuje ve výrazném růstu a ve třetím čtvrtletí dosáhl 10,5 %.
- Předpokládáme, že ve čtvrtém čtvrtletí se meziroční poklesy spotřeby domácností a investic firem ještě více prohloubí. Na firmy dále dolehnu zejména vysoké ceny energií, které mohou potenciálně negativně ovlivnit výši firemních investic do nových automobilů.

Ve třetím čtvrtletí inflace dosáhla rekordních 17,6 %. Pokračující trend rostoucích cen se promítl i do indexu cen průmyslových výrobců, u kterého však ve druhé polovině roku 2022 začíná tempo růstu zpomalovat.

Vývoj indexu spotřebitelských cen

Vývoj indexu cen průmyslových výrobců

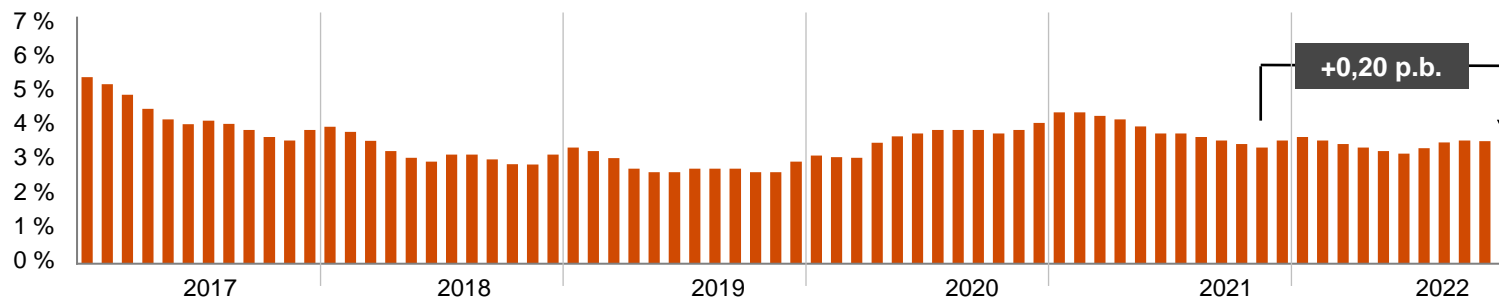

Zdroj: ČSÚ, ČNB, EK, analýza PwC

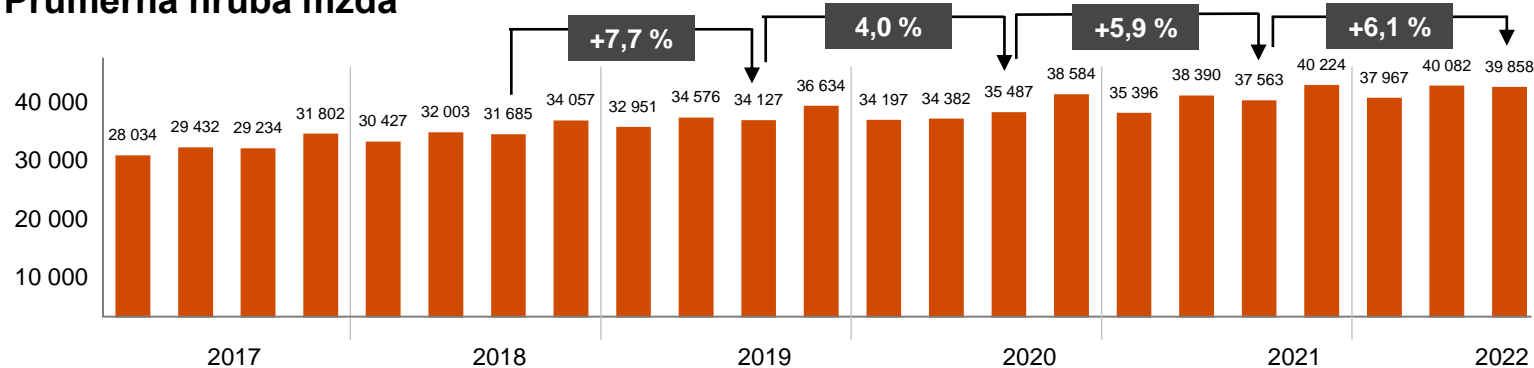
- Index spotřebitelských cen se ve třetím čtvrtletí roku 2022 vyšplhal až k novému rekordnímu 17,6 %, a to z 16% ze druhého čtvrtletí. Do konce roku 2022 se neočekává výrazná změna.
- Rekordně vysoké hodnoty inflace jsou způsobeny mnoha faktory, promítá se do nich růst cen energií, růst cen výrobních vstupů, měnová politika předchozích let atp.
- V roce 2023 by se inflace měla postupně začít snižovat, očekává se ale, že toto zpomalování bude pozvolné, a to zejména kvůli vysokým inflačním očekáváním, relativně expanzivní fiskální politice ale i zrychlující se mzdové dynamice.
- Rekordní nárůst cen průmyslových výrobců se zastavil a index začal postupně klesat – v listopadu 2022 dosáhl 21,3%.
- Jak na úrovni firem tak domácností předpokládáme negativní dopad vysokého růstu cen do poptávky.

Nezaměstnanost v ČR se stále pohybuje na nízkých úrovních, okolo 3-4 %. Růst průměrné hrubé mzdy přetrvává, vlivem inflace bude reálná mzda ale spíše klesat.

Nezaměstnanost

Průměrná hrubá mzda

Zdroj: ČSÚ, MPSV, analýza PwC

Nízká nezaměstnanost

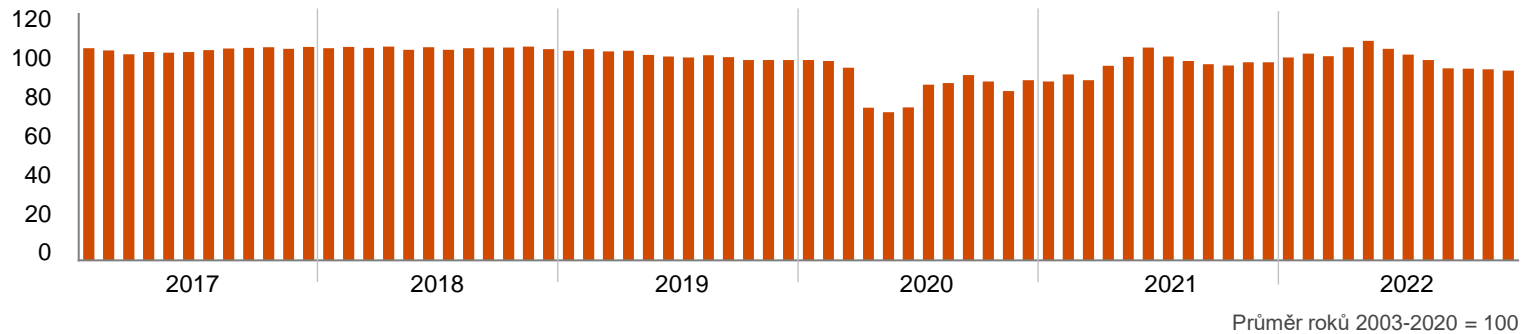
- I přes ekonomické zpomalení v průběhu roku 2022 se nezaměstnanost udržela na relativně nízkých hodnotách a v listopadu dosáhla na hodnotu 3,5 %.
- Očekává se, že nezaměstnanost příští rok mírně vzroste, přesto se i přes nepříznivý ekonomický vývoj udrží na relativně nízkých hodnotách.

Rostoucí mzdy

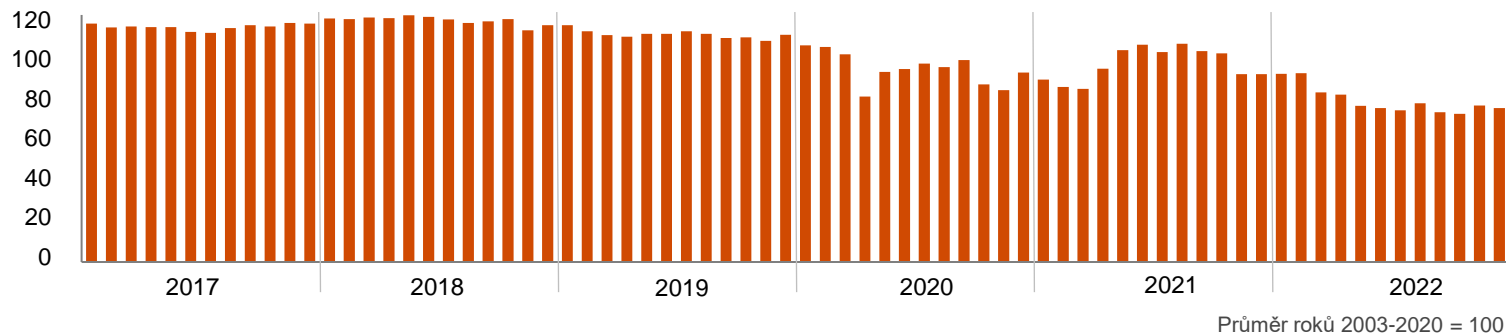
- Průměrná hrubá mzda dosáhla ve třetím čtvrtletí roku 2022 výše 39 858 Kč, oproti stejnému období roku 2021 tedy vzrostla o 6,1 %.
- Rychle rostoucí inflace ale způsobuje pokles reálných mezd a koupěschopnosti obyvatelstva, což se může negativně odrazit i v poptávce po automobilech ze strany domácností (které ale tvoří menší část celkové poptávky).

V druhé polovině roku 2022 zaznamenala důvěra podnikatelů změnu trendu a začala klesat. Důvěra spotřebitelů klesá již od poloviny roku 2021 a i přes mírné nárůsty dosahuje nejnižších hodnot za posledních pět let.

Indikátor důvěry podnikatelů

Indikátor důvěry spotřebitelů

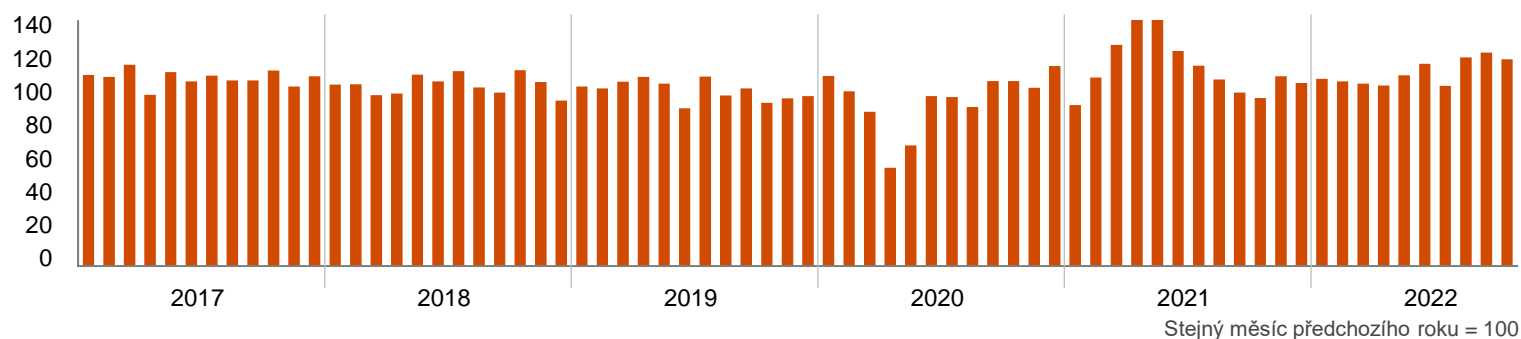
Zdroj: ČSÚ, analýza PwC

Důvěra v ekonomiku

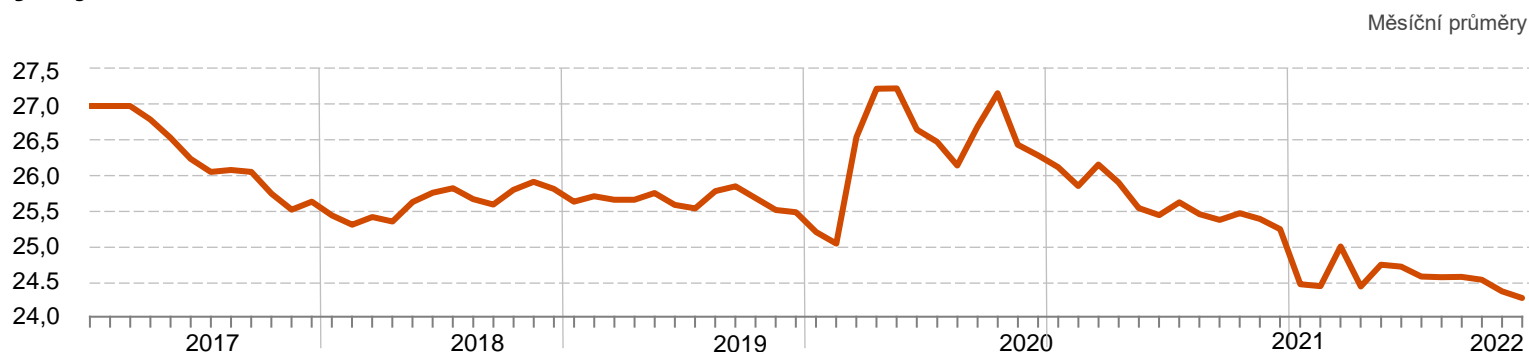
- Důvěra podnikatelů se po odrazu z relativního dna na jaře 2020 vyvíjí relativně stabilně. Nicméně v posledních měsících roku 2022 zaznamenává index důvěry podnikatelů mírný pokles. Dá se předpokládat, že pokles bude dále pokračovat vzhledem k hospodářskému zpomalení a konfliktu na Ukrajině.
- Důvěra spotřebitelů pokračuje v klesajícím trendu a dosahuje ještě nižších hodnot než na začátku pandemie COVID-19.
- Nízká úroveň důvěry v ekonomiku je dalším negativním signálem pro poptávku po automobilech.

Index nových průmyslových zakázek za poslední rok stabilizoval a mírně narostl. Koruna v posledních měsících zejména díky opatřením ČNB posílila.

Nové průmyslové zakázky

Vývoj EUR/CZK

Zdroj: ČSÚ, ČNB, analýza PwC

Nové zakázky a zahraniční obchod

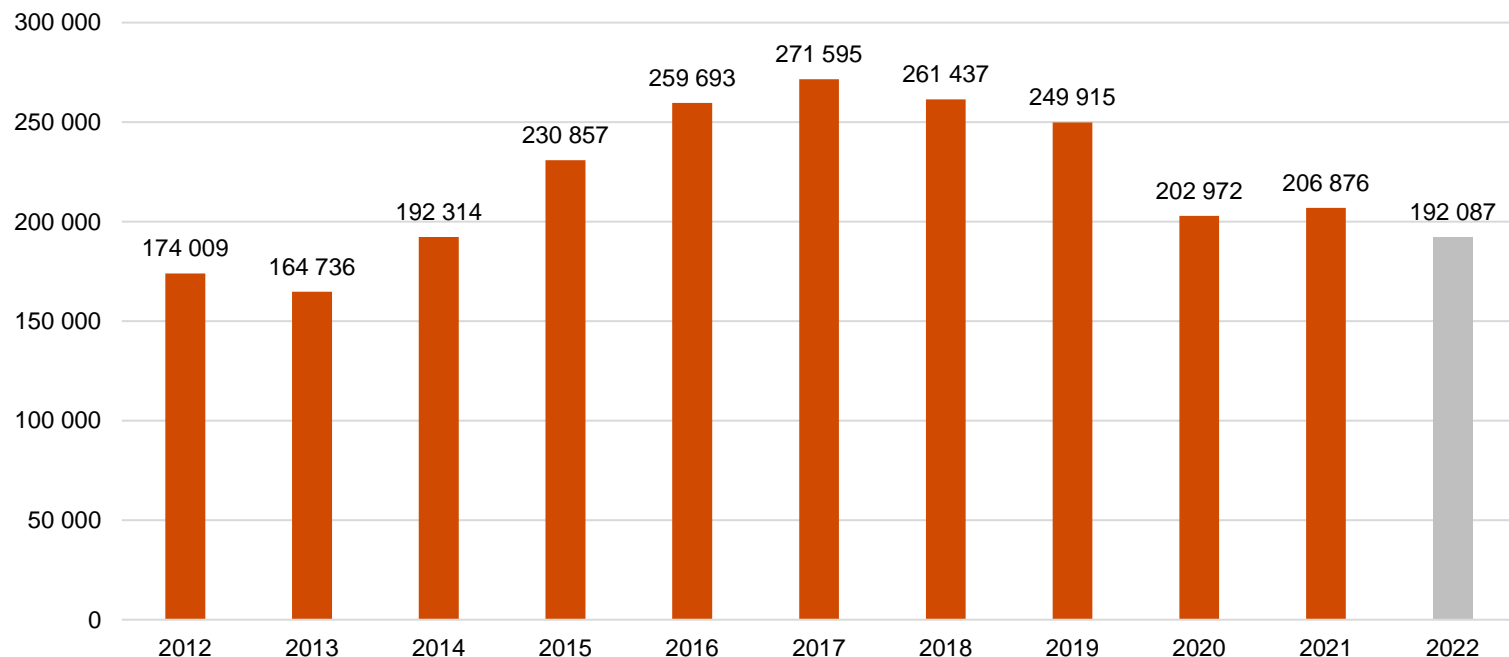
- V průběhu roku 2022 se objem nových průmyslových zakázek stabilizoval ve srovnání s propadem v roce 2021 zapříčiněným pandemií COVID-19. Ve třetím čtvrtletí roku 2022 index narůstal a v listopadu dosáhl 18,1% v meziročním srovnání.
- V průběhu roku 2022 Česká koruna nejdříve skokově oslabila k hranici 25 CZK/EUR vlivem konfliktu na Ukrajině. Poté opět začala posilovat díky opatřením centrální banky a v prosinci roku 2022 dosáhla 24,27 CZK/EUR.
- Proti kurzu koruny bude v následujících měsících působit vysoká inflace v ČR. Pro rok 2023 ČNB očekává mírný pokles kurzu, který se může pohybovat okolo hodnoty 25 CZK/EUR.

Registrace vozidel v České republice

V roce 2022 bylo registrováno 192 087 osobních automobilů. Mírný pokles oproti předcházejícím rokům je způsobený zejména zhoršující se ekonomickou situací a nedostatkem vozů v průběhu roku.

Celkový počet registrací osobních automobilů

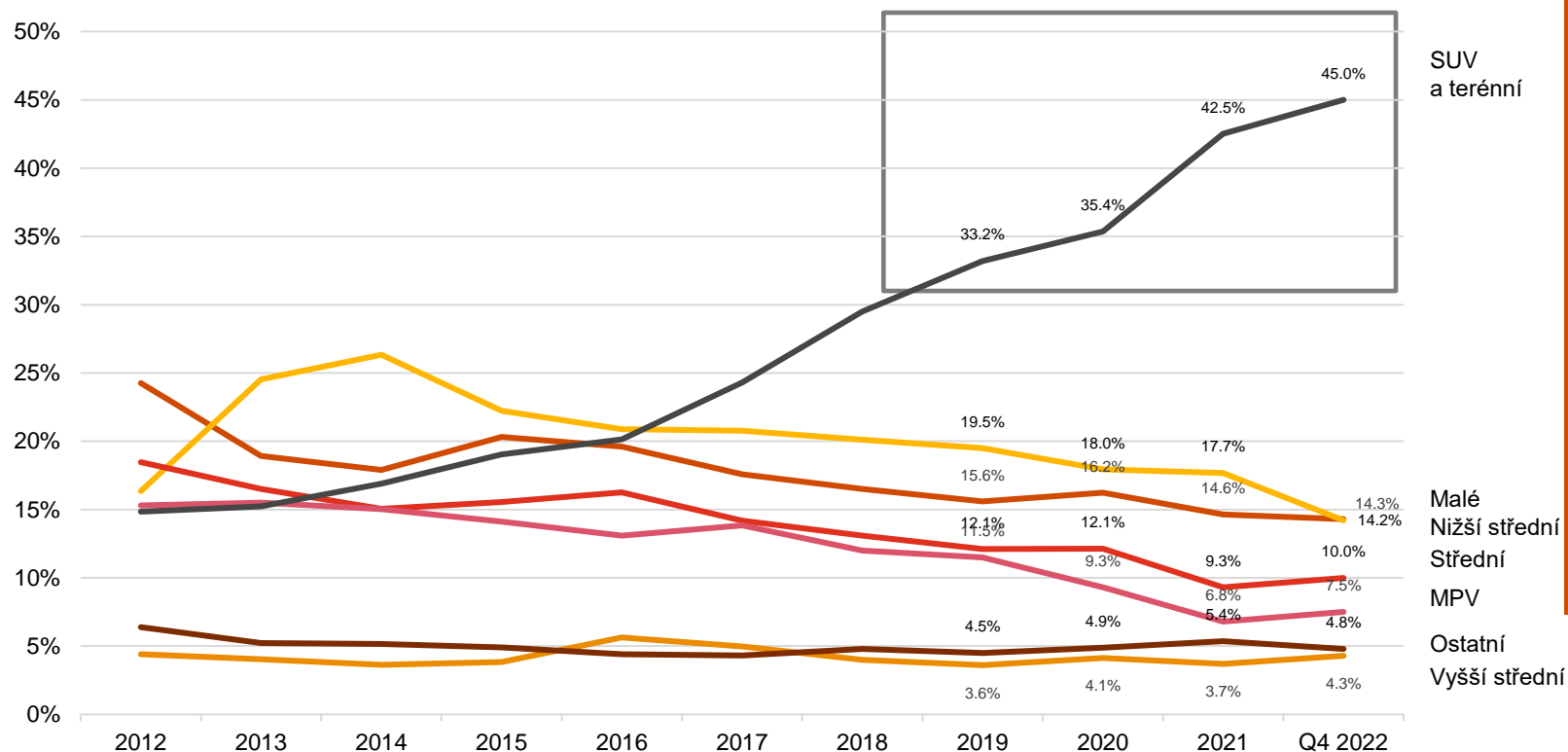
Zdroj: SDA, analýza PwC

Registrace osobních automobilů

- Během celého roku 2022 bylo v České republice registrováno celkem 192 087 osobních automobilů.
- Oproti roku 2021, během kterého bylo registrováno celkem 206 876 osobních automobilů, se jedná o pokles o 7,1 %.
- Příčinami tohoto poklesu jsou zejména nedostatek vozů kvůli komponentové krizi a v posledních měsících stále více také nepříznivý ekonomický vývoj.

SUV a terénní vozy představují už téměř každé druhé prodané auto. Podíl vozů nižší střední a malé kategorie nadále klesá, ostatní kategorie jsou relativně konstantní.

Podíl obchodních tříd na registracích nových osobních automobilů

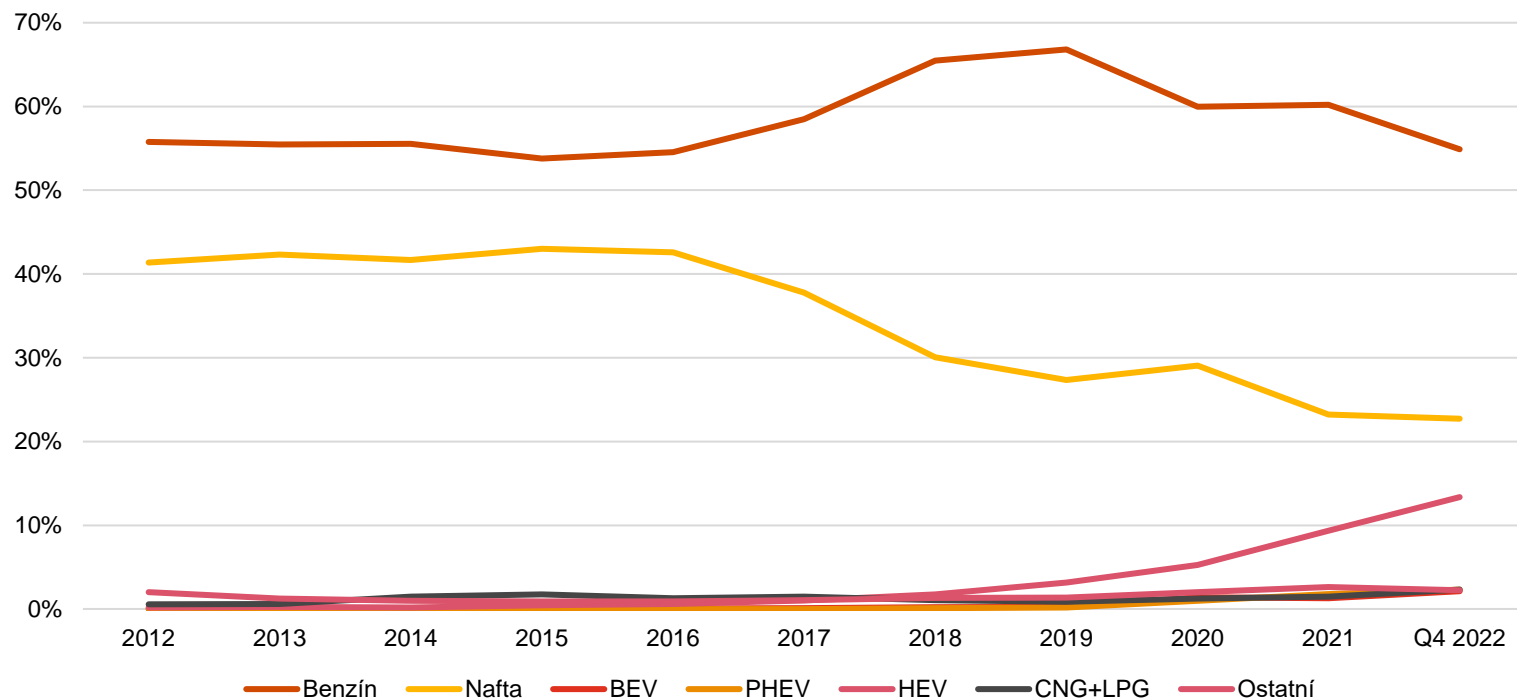
Zdroj: SDA, analýza PwC

Nové zakázky a zahraniční obchod

- Ve čtvrtém čtvrtletí roku 2022 dosáhl podíl prodaných SUV a terénních vozů 45 %, tento segment zůstává nadále nejdominantnějším v počtu registrací nových osobních automobilů. Jeho podíl navíc neustále roste.
- Podíl vozů v kategoriích malé a nižší střední třídy naopak neustále klesá. Podíl vozů kategorie střední třídy meziročně mírně vzrostl o ca 0,7 p.b.
- Skladba prodaných automobilů ovlivňuje pokračující nedostatek některých komponentů, kdy automobilky preferují výrobu automobilů s vyšší marží, tj. zpravidla vozy vyšších tříd.

Podíl hybridního pohonu (HEV) nadále roste a ve čtvrtém čtvrtletí dosáhl 13,4 % na celkových prodejkách. Podíl benzinových vozů i naftových vozů nadále klesá.

Podíl druhů pohonu na registracích nových osobních automobilů

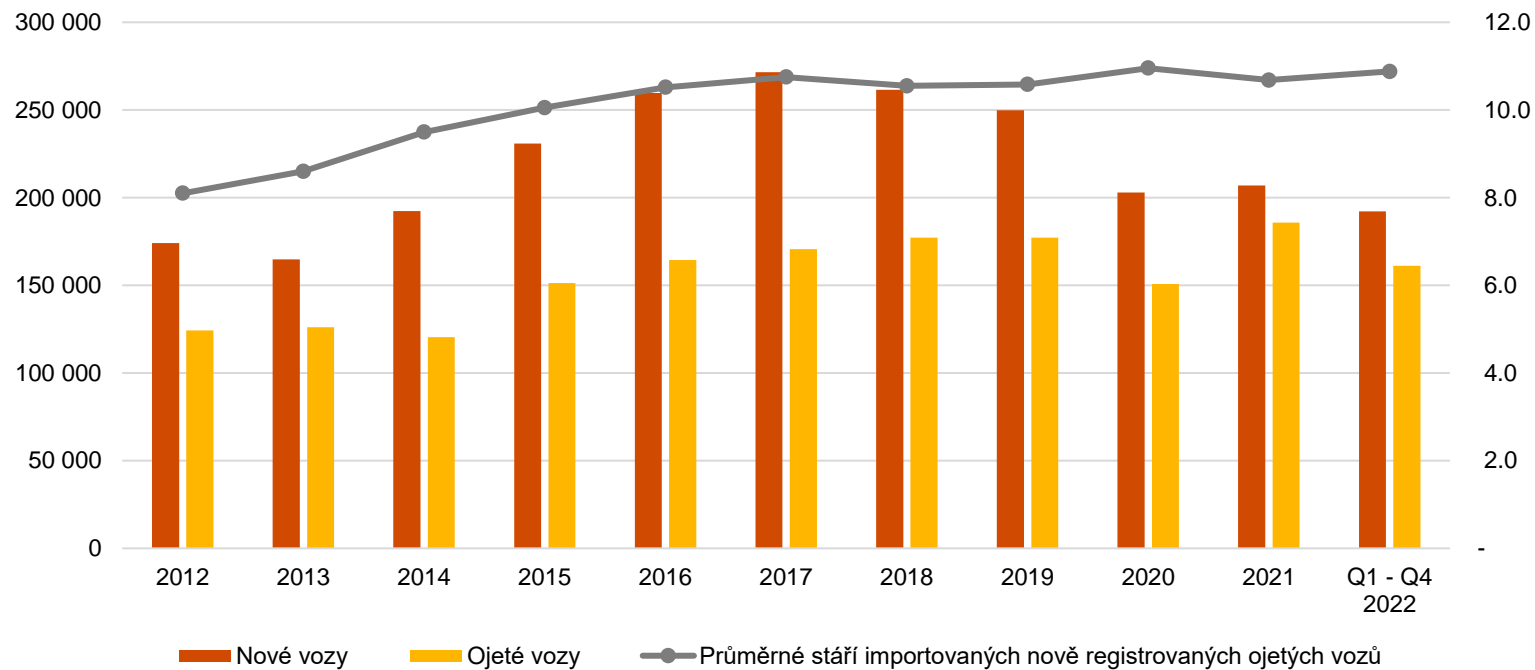
Zdroj: SDA, analýza PwC

Prodeje vozů s alternativním pohonem

- Prodeje automobilů s klasickým benzinovým a s naftovým pohonem mírně klesají. Zejména podíl naftových vozů za posledních několik let poklesl na téměř polovinu (z 43% v 2016 na 23% v 2022).
- Silně roste podíl hybridních vozů. V roce 2022 se podíl zvýšil o téměř 4 p.b. na 13,4% (z ca 9,4% za rok 2021).
- Podíl elektrifikovaných aut roste mírným tempem. Ve čtvrtém čtvrtletí 2022 podíl elektrifikovaných vozidel překročil 4 % - plně elektrická (BEV) dosáhl na 2,1 % a plug-in hybridních (PHEV) vozidel dostáhl na 2,3 %. To představuje nárůst o ca 1 p.b. oproti roku 2021.
- Prodeje elektrifikovaných aut (tj. BEV a PHEV) v ČR stále zaostávají za prodeji v mnoha státech západní Evropy.

Prodeje ojetých dovezených vozů v roce 2022 oproti roku 2021 klesly o 16%, tj. mnohem více než prodeje nových vozů.

Vývoj registrací nových vs. dovezených ojetých vozidel

Zdroj: SDA, analýza PwC

Prodej dovezených ojetých aut

- Prodeje dovezených ojetých automobilů v minulém roce relativně silně poklesly, a to o více než 16% (vs pokles nových vozů o 7%).
- V roce 2021 došlo k růstu prodejů ojetých dovezených aut, která mnoho kupců volila zejména kvůli nedostupnosti nových aut.
- Pokles prodejů u ojetých dovezených aut je, předpokládáme, způsoben celkovým poklesem prodejů aut v 2022.
- Průměrné stáří importovaných ojetých automobilů s první registrací v České republice se dlouhodobě udržuje okolo vysoké hodnoty 10-11 let. Ve čtvrtém čtvrtletí roku 2022 dosáhlo průměrné stáří 10,9 roku, to znamená mírný růst oproti předchozímu roku.

Pro rok 2023 předpokládáme, že prodeje budou negativně ovlivněny ekonomickou situací, očekáváme proto podobnou výši jako v 2022.

Poptávka

Převís poptávky po automobilech nad nabídkou v následujících měsících pravděpodobně poklesne, a to díky kombinaci poklesu poptávky a růstu nabídky.

Předpokládáme, že nejbližší měsíce roku 2023 budou ve znamení poklesu investic ze strany firem i spotřeby domácností. Důvodem bude zejména ekonomický vývoj – očekávaná recese, vysoká inflace atp. Negativně bude i nadále působit nejistota spojená s konfliktem na Ukrajině.

Na druhou stranu vzhledem ke dlouhým dodacím lhůtám automobilů z minulého roku budou významnou část registrací v roce 2023, zejména v první polovině roku, představovat objednávky z předchozího roku.

Nabídka

Na nabídkové straně bude pokračovat zlepšení dostupnosti automobilů tak, jak se automobilkám postupně daří obnovovat dodavatelské řetězce.

Sektor se bude v nejbližších měsících dále vypořádávat s vysokými cenami vstupů i energií.

Pokračující výzvou je také ekologizace automobilového průmyslu, zejména tlačena Evropskou unií. Automobilky se připravují plný přechod k elektromobilitě v roce 2035 a stejně tak na novou emisní normu Euro 7.

**Pro příští rok očekáváme podobnou výši registrací jako v letošním roce, možný je i mírný pokles.
180 – 200 tisíc nových registrací OA**

Daniel Janeček
+420 734 353 797
daniel.janecek@pwc.com

Pavel Štefek
+420 731 635 081
pavel.stefek@pwc.com

© 2023 PricewaterhouseCoopers Česká republika, s.r.o. Všechna práva vyhrazena. „PwC“ je značka, pod níž členské společnosti PricewaterhouseCoopers International Limited (PwCIL) podnikají a poskytují své služby. Společně tvoří světovou síť společností PwC. Každá společnost je samostatným právním subjektem a jednotlivé společnosti nezastupují síť PwCIL ani žádnou jinou členskou společnost. PwCIL neposkytuje žádné služby klientům. PwCIL neodpovídá za jednání či opomenutí jednotlivých společností sítě PwC, ani nemůže kontrolovat výkon jejich profesionální činnosti či je jakýmkoli způsobem ovlivňovat.